

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

СТАТИСТИЧНА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

**Методичні вказівки та рекомендації до вивчення навчальної
дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування»**

**ОДЕСА
2022**

УДК 005.92:005.915(072)
Г585

Рецензенти:

Савастєєва Оксана Миколаївна – доктор економічних наук, доцент, завідувачка кафедри обліку і фінансів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Ломачинська Ірина Анатоліївна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки і підприємництва Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано до друку Вченою Радою економіко-правового факультету
(протокол № 2 від «5» вересня 2022 р.)*

Г585 Статистична звітність підприємства: методичні вказівки та рекомендації до вивчення навчальної дисципліни [електронний ресурс] / М. М. Гоголь – Одеса. 2022. 34 с.

У методичних вказівках наведено основні положення до вивчення дисципліни «Статистична звітність підприємства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 071 – Облік і оподаткування галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Основна мета рекомендацій – надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти у підготовці та вивченні дисципліни на аудиторних заняттях та у процесі самостійної роботи. Матеріал представлено у розрізі змістових модулів та тем.

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Зміст навчального матеріалу.....	5
3. Тематика практичних занять.....	7
4. Навчально-методичні матеріали.....	12
5. Рекомендована література.....	22
Додаток А. Основні терміни і поняття згідно НП(С)БО.....	24
Додаток Б. Завдання для самостійної перевірки знань	30
Додаток В. Приклади оформлення списку літератури.....	31

1. ВСТУП

Навчальна дисципліна «Статистична звітність підприємства» належить до обов'язкових дисциплін та є складовою фахової підготовки за спеціальностями 071 – Облік і оподаткування галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Дисципліна викладається у першому семестрі на першому курсі навчання здобувачів вищої освіти за програмою підготовки магістрів. Для опанування навчальної дисципліни програмою передбачено 4 кредити ECTS (120 академічних годин). Аудиторне навантаження на денній формі навчання складає: лекції – 24 годин, практичні заняття – 24 годин, самостійна робота – 72 годин. Зміст навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів. Форма підсумкового контролю знань здобувачів – іспит.

Мета навчальної дисципліни полягає в тому, щоб навчити студентів застосовувати на практиці теоретичні знання з бухгалтерського обліку, економічного аналізу і фінансів; навчити правильній постановці статистичної звітності на підприємстві, опанувати методику складання різних видів статистичної звітності.

Завдання дисципліни: дати студентам необхідні теоретичні знання і практичні навички методики і техніки складання статистичної звітності підприємства відповідно до вимог передбачених законодавством України.

Предмет дисципліни вивчення теорії і практики організації, методики складання і порядку подання статистичної звітності підприємств.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Змістовний модуль 1. Значення та особливості формування інформаційної бази статистичної звітності підприємства.

Тема 1. Місце і роль статистичної звітності в економічному просторі підприємства

Місце статистичної звітності в розвитку української економіки. Поняття статистичної звітності. Економічне значення статистичної звітності для підприємств України. Нормативно-правове регулювання формування і подання статистичної звітності. Особливості формування статистичної звітності у правовому полі українського законодавства. Основи читання та аналізу статистичної звітності.

Тема 2: Особливості формування і використання статистичної звітності підприємства

Сучасний розвиток статистичної звітності підприємств, особливості взаємодії із іншими звітами підприємства. Завдання статистичної звітності. Види та форми статистичної звітності. Джерела формування статистичної звітності за умов економічного зростання підприємства і навпаки, його занепаду. Користувачі статистичної звітності. Особливості формування статистичної звітності підприємства. Принципи використання статистичних звітів підприємства.

Тема 3: Статистичне спостереження – Звіт з праці підприємства.

Економічна сутність, значення та мета формування «Звіту з праці». Нормативно-правове регулювання формування, подання та використання Звіту з праці. Джерела формування статистичної звітності – «Звіт з праці». Користувачі статистичного спостереження - «Звіт з праці». Користувачі та відповідальні особи за формування – Звіту з праці підприємства. Методика формування «Звіту з праці» та особливості його подання.

Змістовний модуль 2: Статистична звітність за видами, алгоритми заповнення і подання.

Тема 4: Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції

Економічна сутність, значення та мета формування «Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції». Користувачі статистичного спостереження «Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції». Відповідальні особи за формування звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції. Основні складові «Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію

та капітальні інвестиції». Методика формування «Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції».

Тема 5: Статистичне спостереження – Діяльність підприємств

Економічна сутність, значення та мета формування звіту Діяльність підприємств. Користувачі та джерела формування звіту. Відповідальні особи за формування звіту – Діяльність підприємства. Сучасні елементи реформації звіту згідно умов економічного розвитку країни. Відповідальність за несвоєчасне та недостовірне подання Звіту про діяльність підприємства за рік.

Тема 6: Статистичне спостереження – Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві

Економічна сутність, значення та мета формування звіту – Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві. Користувачі звіту Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві. Алгоритм заповнення звіту Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві. Умови подання звіту Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві та відповідальність за несвоєчасне та недостовірне його подання.

Тема 7: Методика складання та порядок подання статистичної звітності з внутрішньої торгівлі

Економічна сутність, значення та мета формування звіту про товарооборот (форма №1- торг). Джерела формування статистичної звітності – «Звіт з торгівлі». Зовнішні та внутрішні користувачі статистичного спостереження «Звіт з торгівлі». Основні складові звіту «Звіту з торгівлі». Алгоритм заповнення та подання звіту «Звіту з торгівлі».

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль 1. Значення та особливості формування інформаційної бази статистичної звітності підприємства.

Практичне заняття 1.

Тема 1. Місце і роль статистичної звітності в економічному просторі підприємства

Питання для обговорення:

1. Поняття статистичної звітності.
2. Економічне значення статистичної звітності для підприємств і України.
3. Нормативно-правове регулювання формування і подання статистичної звітності

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темами.

Практичне заняття 2-3.

Тема 2: Особливості формування і використання статистичної звітності підприємства

Питання для обговорення:

1. Завдання, види та форми статистичної звітності.
2. Джерела формування статистичної звітності.
3. Особливості формування статистичної звітності підприємства.
4. Користувачі статистичної звітності.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Поточне тестування за темами.

Практичне заняття 4-5.

Тема 3: Статистичне спостереження – Звіт з праці підприємства

Питання для обговорення:

1. Економічна сутність «Звіту з праці».
2. Джерела формування статистичної звітності – «Звіт з праці».
3. Методика формування «Звіту з праці».

Опитування.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темами.

Практичне заняття 6.

Контрольна робота за змістовним модулем 2. Значення та особливості формування інформаційної бази статистичної звітності підприємства

Основні питання, які виносяться на контрольну роботу (тестування):

1. Поняття та значення статистичної звітності.
2. Економічне значення статистичної звітності для підприємств і України.

3. Нормативно-правове регулювання формування і подання статистичної звітності.
4. Поняття про звітний період та його визначення для статистичної звітності в Україні.
5. Якісні характеристики статистичної звітності.
6. Принципи підготовки статистичної звітності.
7. Поняття про розкриття інформації у фінансовій звітності.
8. Завдання статистичної звітності.
9. Види та форми статистичної звітності
10. Джерела формування статистичної звітності.
11. Особливості формування статистичної звітності підприємства.
12. Користувачі статистичної звітності.
13. Засоби забезпечення достовірності звітних статистичних даних.
14. Економічна сутність Звіту із праці.
15. Користувачі Звіту із праці.
16. Джерела формування статистичної звітності – Звіт із праці.
17. Методика формування Звіту із праці.
18. Аналітичні можливості Звіту із праці.
19. Особливості подання Звіту з праці.
20. Економічна сутність Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції.
21. Основні складові Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції.
22. Методика формування Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції.
23. Особливості подання Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції.
24. Економічна сутність звіту «Структурне обстеження підприємства».
25. Поняття і завдання Звіту про взаєморозрахунки з нерезидентами.
26. Алгоритм формування Звіту про взаєморозрахунки з нерезидентами.
27. Особливості подання Звіту про взаєморозрахунки з нерезидентами.
28. Поняття і завдання Звіту про випуск, розміщення та обіг цінних паперів.
29. Етапи формування Звіту про випуск, розміщення та обіг цінних паперів.
30. Особливості подання Звіту про випуск, розміщення та обіг цінних паперів.
31. Поняття і завдання Звіту про капітальні інвестиції, вибуття й амортизацію активів (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, річна.
32. Етапи формування Звіту про капітальні інвестиції, вибуття й амортизацію активів (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, річна.
33. Особливості подання Звіту про капітальні інвестиції, вибуття й амортизацію активів (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, річна.
34. Поняття і завдання Звіт про капітальні інвестиції (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, квартальна.
35. Алгоритм формування Звіту про капітальні інвестиції (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, квартальна.

36. Особливості подання Звіту про капітальні інвестиції (21.07.2017 № 195) інвестиції, квартальна.

Змістовний модуль 2: Статистична звітність за видами, алгоритми заповнення і подання.

Практичне заняття 7-8.

Тема 4: Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції

Питання для обговорення:

1. Економічна сутність «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції».
2. Основні складові «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції».
3. Методика формування «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції».

Опитування.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темами.

Практичне заняття 9.

Тема 5: Статистичне спостереження – Діяльність підприємств

Питання для обговорення:

1. Економічне значення звіту
2. Користувачі та джерела формування звіту.
3. Умови подання звіту та відповідальність.

Опитування.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темами.

Практичне заняття 10.

Тема 6: Статистичне спостереження – Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві

Питання для обговорення:

1. Значення та джерела формування звіту.
2. Користувачі звіту.
3. Алгоритм заповнення звіту.
4. Умови подання звіту та відповідальність.

Опитування.

Захист рефератів: доповідь та презентація.

Поточне тестування за темами.

Практичне заняття 11.

Тема 7: Методика складання та порядок подання статистичної звітності з внутрішньої торгівлі

Питання для обговорення:

1. Звіт про товарооборот (форма №1- торг).
2. Джерела формування статистичної звітності – «Звіт з торгівлі».
3. Методика формування «Звіту з торгівлі».

Опитування.

Розв'язання практичних задач, виконання ситуаційних вправ, обговорення проблемних ситуацій за темою.

Поточне тестування за темами.

Практичне заняття 12.

Контрольна робота за змістовним модулем 2. Статистична звітність за видами, алгоритми заповнення і подання.

Основні питання, які виносяться на контрольну роботу (тестування):

1. Особливості подання Звіту про капітальні інвестиції (21.07.2017 № 195) інвестиції, квартальна.
2. Поняття і завдання Звіт про товарооборот (форма №1- торг).
3. Алгоритм формування Звіту про товарооборот.
4. Особливості подання Звіту про товарооборот.
5. Поняття і завдання Джерела формування статистичної звітності – «Звіт із торгівлі».
6. Джерела формування формування і користувачі Звіту із торгівлі.
7. Методика формування «Звіту із торгівлі».
8. Порядок подання Звіту із торгівлі.
9. Поняття і завдання звіту - Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (форма №50 – с.г.).
10. Алгоритм формування звіту - Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (форма №50 – с.г.).
11. Особливості подання звіту - Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (форма №50 – с.г.).
12. Поняття і завдання звіту - Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві.
13. Алгоритм формування звіту - Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві.
14. Особливості подання звіту - Звіту - Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві.
15. Поняття і завдання звіту – Звіту про витрати на утримання робочої сили (ф. № 1-РС).
16. Алгоритм формування звіту - Звіту про витрати на утримання робочої сили (ф. № 1-РС).
17. Особливості подання звіту - Звіту про витрати на утримання робочої сили (ф. № 1-РС).

- 18.Способи подання статистичної звітності.
 - 19.Періодичність подання статистичної звітності та особливості процесу подання звіту до органів Державного статистичного спостереження.
 - 20.Відповідальність за неякісне чи невчасне подання статистичної звітності підприємствами.
 - 21.Перелік форм статистичної звітності, які можна подавати у електронному вигляді і за допомогою якого програмного забезпечення.
 - 22.Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Євростат
 - 23.Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Департамент статистики міжнародної організації праці.
 - 24.Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Міжнародна асоціація офіційної статистики.
 - 25.Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Міжнародний інститут статистики.
 - 26.Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Статистичний відділ ООН.
 - 27.Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Конференція європейських статистиків.
 - 28.Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Статистична база даних Міжнародного валютного фонду.
 - 29.Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Статистична база даних Всесвітньої туристичної організації.
 - 30.Розкрийте особливості взаємозв'язку бухгалтерського обліку та статистичної звітності для прийняття ефективних управлінських рішень.
 - 31.Взаємозалежність статистичної звітності від показників управлінських звітів підприємства.
 - 32.Вплив законодавчих змін у системі організації і ведення обліку підприємства на формування статистичної звітності (практичний аспект).
 - 33.Основні показники Звіту із праці, джерела формування та їх розрахунок.
 - 34.Взаємозв'язок різних статистичних звітів підприємства один із одним.
 35. Вплив статистичної звітності на прийняття управлінських рішень на підприємстві.
 - 36.Історія розвитку формування фінансової звітності як елементу статистичного спостереження.
 - 37.Алгоритм визначення необхідності подання відповідних статистичних звітів до державних органів України.
 - 38.Основні етапи розвитку статистичної звітності як елементу функціонування сучасного підприємства.
 - 39.Електронне звітування як елемент подання статистичних звітів.
- Відповідальність бухгалтера за несвоєчасне чи невірне подання статистичної звітності до державних органів країни.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація (у вигляді роздаткового ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання практичних задач (в т.ч. розрахункових), виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

Аудиторне навантаження на денній формі навчання складає: лекції – 24 годин, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 80 годин.

До **самостійної роботи** здобувачів відноситься: підготовка до лекцій та практичних занять, написання реферату (за однією із запропонованих тем) та підготовка презентації, рішення практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій, підготовка до поточного тестування; підготовка до контрольних робіт за змістовними модулями (тестування).

Теми рефератів для самостійної роботи студентів:

1. Нормативно-правове регулювання формування і подання статистичної звітності.
2. Сучасні засоби забезпечення достовірності звітних статистичних даних.
3. Взаємозв'язок різних статистичних звітів підприємства один із одним.
4. Вплив статистичної звітності на прийняття управлінських рішень на підприємстві.
5. Історія розвитку формування фінансової звітності як елементу статистичного спостереження.
6. Алгоритм визначення необхідності подання відповідних статистичних звітів до державних органів України.
7. Основні етапи розвитку статистичної звітності як елементу функціонування сучасного підприємства.
8. Електронне звітування як елемент подання статистичних звітів.
9. Відповідальність бухгалтера за несвоєчасне чи невірне подання статистичної звітності до державних органів країни.
10. Взаємозалежність статистичної звітності від показників управлінських звітів підприємства

Методи контролю знань студентів:

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання рефератів (оцінювання доповіді та презентації);
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання практичних задач, оцінювання розв'язання ситуаційних вправ та проблемних ситуацій;

- тестовий контроль: оцінювання поточного тестування за темами.

Періодичний контроль:

- тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовними модулями (тестування).

Підсумковий контроль: іспит.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та значення статистичної звітності.
2. Економічне значення статистичної звітності для підприємств і України.
3. Нормативно-правове регулювання формування і подання статистичної звітності.
4. Поняття про звітний період та його визначення для статистичної звітності в Україні.
5. Якісні характеристики статистичної звітності.
6. Принципи підготовки статистичної звітності.
7. Поняття про розкриття інформації у фінансовій звітності.
8. Завдання статистичної звітності.
9. Види та форми статистичної звітності
10. Джерела формування статистичної звітності.
11. Особливості формування статистичної звітності підприємства.
12. Користувачі статистичної звітності.
13. Засоби забезпечення достовірності звітних статистичних даних.
14. Економічна сутність Звіту із праці.
15. Користувачі Звіту із праці.
16. Джерела формування статистичної звітності – Звіт із праці.
17. Методика формування Звіту із праці.
18. Аналітичні можливості Звіту із праці.
19. Особливості подання Звіту з праці.
20. Економічна сутність Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції.
21. Основні складові Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції.
22. Методика формування Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції.
23. Особливості подання Звіту про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції.
24. Економічна сутність звіту «Структурне обстеження підприємства».
25. Поняття і завдання Звіту про взаєморозрахунки з нерезидентами.
26. Алгоритм формування Звіту про взаєморозрахунки з нерезидентами.
27. Особливості подання Звіту про взаєморозрахунки з нерезидентами.
28. Поняття і завдання Звіту про випуск, розміщення та обіг цінних паперів.
29. Етапи формування Звіту про випуск, розміщення та обіг цінних паперів.
30. Особливості подання Звіту про випуск, розміщення та обіг цінних паперів.

- 31.Поняття і завдання Звіту про капітальні інвестиції, вибуття й амортизацію активів (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, річна.
- 32.Етапи формування Звіту про капітальні інвестиції, вибуття й амортизацію активів (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, річна.
- 33.Особливості подання Звіту про капітальні інвестиції, вибуття й амортизацію активів (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, річна.
- 34.Поняття і завдання Звіт про капітальні інвестиції (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, квартальна.
- 35.Алгоритм формування Звіту про капітальні інвестиції (21.07.2017 № 195) 2-інвестиції, квартальна.
- 36.Особливості подання Звіту про капітальні інвестиції (21.07.2017 № 195) інвестиції, квартальна.
- 37.Поняття і завдання Звіт про товарооборот (форма №1- торг).
- 38.Алгоритм формування Звіту про товарооборот.
- 39.Особливості подання Звіту про товарооборот.
- 40.Поняття і завдання Джерела формування статистичної звітності – «Звіт із торгівлі».
- 41.Джерела формування формування і користувачі Звіту із торгівлі.
- 42.Методика формування «Звіту із торгівлі».
- 43.Порядок подання Звіту із торгівлі.
- 44.Поняття і завдання звіту - Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (форма №50 – с.г.).
- 45.Алгоритм формування звіту - Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (форма №50 – с.г.).
- 46.Особливості подання звіту - Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (форма №50 – с.г.).
- 47.Поняття і завдання звіту - Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві.
- 48.Алгоритм формування звіту - Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві.
- 49.Особливості подання звіту - Звіту - Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві.
- 50.Поняття і завдання звіту – Звіту про витрати на утримання робочої сили (ф. № 1-РС).
- 51.Алгоритм формування звіту - Звіту про витрати на утримання робочої сили (ф. № 1-РС).
- 52.Особливості подання звіту - Звіту про витрати на утримання робочої сили (ф. № 1-РС).
- 53.Способи подання статистичної звітності.
- 54.Періодичність подання статистичної звітності та особливості процесу подання звіту до органів Державного статистичного спостереження.
- 55.Відповідальність за неякісне чи невчасне подання статистичної звітності підприємствами.
- 56.Перелік форм статистичної звітності, які можна подавати у електронному вигляді і за допомогою якого програмного забезпечення.

57. Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Євростат
58. Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Департамент статистики міжнародної організації праці.
59. Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Міжнародна асоціація офіційної статистики.
60. Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Міжнародний інститут статистики.
61. Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Статистичний відділ ООН.
62. Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Конференція європейських статистиків.
63. Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Статистична база даних Міжнародного валютного фонду.
64. Дайте характеристику міжнародної статистичної організації Статистична база даних Всесвітньої туристичної організації.
65. Розкрийте особливості взаємозв'язку бухгалтерського обліку та статистичної звітності для прийняття ефективних управлінських рішень.
66. Взаємозалежність статистичної звітності від показників управлінських звітів підприємства.
67. Вплив законодавчих змін у системі організації і ведення обліку підприємства на формування статистичної звітності (практичний аспект).
68. Основні показники Звіту із праці, джерела формування та їх розрахунків.
69. Взаємозв'язок різних статистичних звітів підприємства один із одним.
70. Вплив статистичної звітності на прийняття управлінських рішень на підприємстві.
71. Історія розвитку формування фінансової звітності як елементу статистичного спостереження.
72. Алгоритм визначення необхідності подання відповідних статистичних звітів до державних органів України.
73. Основні етапи розвитку статистичної звітності як елементу функціонування сучасного підприємства.
74. Електронне звітування як елемент подання статистичних звітів.
75. Відповідальність бухгалтера за несвоєчасне чи невірне подання статистичної звітності до державних органів країни.

ПРИКЛАД ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Завдання 1. Оберіть один вірний варіант відповіді:

1. У вузькому розумінні статистична звітність – це:
 - а) звітність, форми якої затверджуються Мінстатом України, або, за його згодою, регіональними органами державної статистики;

- б) звітність, форми якої затверджуються Мінстатом України або Верховною радою України;
- в) звітність, форми якої затверджуються Мінфіном України, або, за його згодою, регіональними органами державної статистики;
- г) вірна відповідь відсутня.

2. Статистична звітність підприємства :

- а) входить в окрему податкову систему його звітності, тому до її складання та подання висуваються вимоги, що і до інших видів обов'язкової звітності суб'єкта господарювання;
- б) входить в загальну систему його звітності, тому до її складання та подання висуваються такі ж загальні вимоги, що і до інших видів обов'язкової звітності суб'єкта господарювання;
- в) не входить в загальну систему його звітності, тому до її складання та подання не висуваються такі ж загальні вимоги, що і до інших видів обов'язкової звітності суб'єкта господарювання;
- г) не входить в окрему податкову систему його звітності, тому до її складання та подання висуваються вимоги, що і до інших видів обов'язкової звітності суб'єкта господарювання.

3. Статистична звітність підприємства – є:

- а) джерелом для проведення економічного аналізу підприємства при прийнятті управлінських рішень;
- б) користувачем для потреб підприємства, а саме для формування фінансової звітності;
- в) модератором майбутнього розвитку підприємства на основі даних наданих іншими підприємствами-конкурентами;
- г) алгоритмом дій для проведення економічного аналізу підприємства при прийнятті управлінських рішень.

4. Домінуючими способами подачі статистичної звітності у 2019 - 2020 роках є:

- а) поштова подача;
- б) особиста подача;
- в) електронне звітування;
- г) кур'єрне звітування.

5. Подання підприємствами і організаціями статистичної звітності регламентовано :

- а) Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39;
- б) Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI;
- в) Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16. 07. 99 р. №996-XVI.;
- г) Законом України “Про державну статистику” від 17.09.92 № 2617-XII.

6. Для заповнення кожної статистичної звітності в Україні існує :
- а) статистична енциклопедія оформлення;
 - б) відповідна інструкція або пояснення;
 - в) статистичний устав документу;
 - г) відповідний спеціаліст безкоштовного консультування у відділі статистики за місцем реєстрації підприємства.
7. Подання підприємствами і організаціями статистичної звітності можливо лише за підписом :
- а) директора підприємства;
 - б) директора і головного бухгалтера підприємства;
 - в) головного бухгалтера підприємства;
 - г) директора, головного бухгалтера та головного аналітика підприємства.
8. Первинні дані, отримані органами державної статистики від підприємств під час проведення статистичних спостережень є:
- а) залежно від звіту, може бути у загальному безкоштовному доступі;
 - б) загально доступною і безкоштовною інформацією;
 - в) конфіденційною інформацією;
 - г) вірна відповідь відсутня.
9. Формування статистичної звітності кожним підприємством, установою, організацією проводиться на основі:
- а) звітів кадрового обліку та фінансової звітності;
 - б) аналітичних розрахунків;
 - в) первинних документів, реєстрів аналітичного та синтетичного обліків, кадрового обліку та фінансової звітності;
 - г) первинних документів, реєстрів аналітичного та синтетичного обліків, світового статистичного спостереження, фінансового аналізу підприємства у динаміці трьох останніх років, кадрового обліку та фінансової звітності.
10. Органи державної статистики мають право вивчати стан первинного обліку і статистичної звітності, перевіряти достовірність первинних та статистичних даних, поданих підприємствами:
- а) тільки за згоди директора підприємства;
 - б) тільки за згоди директора і головного бухгалтера підприємства;
 - в) тільки за згоди головного бухгалтера підприємства;
 - г) мають право без згоди директора і головного бухгалтера підприємства.

Завдання 2. Варіанти практичної частини

Задача 1.

У ПП «Лідія» придбали комп'ютер його ввели в експлуатацію 10 квітня

2017 року. Він вибув через передачу іншій установі 12 лютого 2021 року. Знайти накопичену амортизацію та залишкову вартість.

Основні характеристики комп'ютера:

- строк корисного використання 5 років;
- первісна вартість 18 000 грн;
- ліквідаційна вартість не визначалась.

На об'єкт нараховувалась амортизація:

- 8 місяців у 2017 році (травень-грудень);
- по 12 місяців у 2018, 2019, 2020 роках (січень-грудень);
- 2 місяці у 2021 році (січень-лютий).

Задача 2.

Торгівельне підприємство ТОВ «Одисей», що спеціалізується на роздрібній торгівлі через мережу магазинів знаходиться у м. Одеса, має реєстрацію у Київському районі даного міста. Підприємство існує вже більше 7 років, юридична адреса та фактична адреса є тотожними: м. Одеса, вул. Ак. Корольова, 27/4, оф. 129.

За період з 1.01.22 до 31.03.22 торгівельне підприємство ТОВ «Одисей» не приймало на роботу нових працівників та не звільнили жодного із зачислених до штату. На 1 квітня 2022 року на даному підприємстві налічується 287 осіб 178 із них жінки середнього віку. Скорочень за нормами часу за даний період не відбувалось.

Витрати ТОВ «Одисей» на соціальні потреби працівників за перших три місяці року склали 154236,9 тис. грн. та інші витрати на робочу силу склали 8206 грн. Облікова кількість штатних працівників, які знаходяться у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею віку, встановленого чинним законодавством становить 12 чоловік. Фонд основної заробітної плати за січень склав 2657358 тис. грн., за лютий – 2657508,2 тис. грн, за березень – 2798123,6 тис. грн. Заохочувальні та компенсаційні виплати за березень місяць ТОВ «Одисей» становили 133131,2 тис. грн, у січні та лютому їх не було.

За березень місяць ТОВ «Одисей» налічує по штату 287 осіб на кінець місяця, при цьому фонд оплати за їх роботу за даний місяць склав 2931254,8 тис. грн. Кількість відпрацьованого робочого часу штатними працівником за березень місяць в середньому склала 157 люд.-год.

Відповідно до наданої інформації заповніть Звіт із праці (№ 1-ПВ) кварталний та за місяць.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та періодичний контроль							Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовний модуль № 1			Змістовний модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
0 – 10	0 – 10	0 – 10	0 – 10	0 – 10	0 – 5	0 – 5	0 - 20	100 балів
Контрольна робота * за			Контрольна робота * за змістовним					

змістовним модулем 1: 0 - 10	модулем 2: 0 - 10	
------------------------------	-------------------	--

T1, T2 ... T7 – теми лекцій

* Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з 25 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу відповідного змістовного модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 0,4 бали.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами поточного, періодичного та підсумкового контролю

Практичне заняття за номером	Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Змістовий модуль 1. Значення та особливості формування інформаційної бази статистичної звітності підприємства			
Практичне заняття 1.	Місце і роль статистичної звітності в економічному просторі підприємства	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (поточне тестування)	0 - 10
Практичне заняття 2-3.	Особливості формування і використання статистичної звітності підприємства	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (поточне тестування) 0 – 5 (реферат, презентація)	0 - 10
Практичне заняття 4-5.	Статистичне спостереження – Звіт з праці підприємства	0 – 5 (опитування) 0 – 7 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (поточне тестування)	0 - 10
Практичне заняття 6.	Контрольна робота за змістовним модулем 1 (тестування)	0 – 10 (тестування)	0 - 10
Змістовий модуль 2. Статистична звітність за видами, алгоритми заповнення і подання			
Практичне заняття 7-8.	Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (поточне тестування)	0 - 10
Практичне	Статистичне спостереження – Діяльність	0 – 2 (опитування)	0 - 10

заняття 9.	підприємств.	0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (поточне тестування)	
Практичне заняття 10.	Статистичне спостереження – Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві.	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (реферат, презентація)	0 - 5
Практичне заняття 11.	Методика складання та порядок подання статистичної звітності з внутрішньої торгівлі.	0 – 2 (опитування) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій) 0 – 3 (поточне тестування)	0 - 5
Практичне заняття 12.	Контрольна робота за змістовним модулем 2 (тестування)	0 – 10 (тестування)	0 - 10
	Підсумковий контроль (іспит)	0 – 5 (теоретичне питання 1) 0 – 5 (теоретичне питання 2) 0 – 5 (практичне завдання 1) 0 – 5 (практичне завдання 2)	0 - 20
	Загалом сума балів	0 - 100	0 - 100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	За національною шкалою
		для іспиту
90 - 100	A	відмінно
85 - 89	B	добре
75 - 84	C	
70 - 74	D	
60 - 69	E	задовільно
35 - 59	FX	
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Обов’язкова присутність здобувачів на підсумковому контролі. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного

університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258 – VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 27.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
7. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
8. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень: Закон України 05.10.2017 р. № 2164-VIII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>

Основна

1. Бондар М. І. Звітність підприємства: навчальний посібник. Київ.: ЦУЛ, 2015. 570 с.
2. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с.
3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів Житомир: ПП «Рута», 2012. 251 с.
4. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства: навчальний посібник. Київ.: ЦУЛ, 2015. 315 с.
5. Іванчук Н. В. Звітність підприємств: навчальний посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
6. Карпушенко М. Ю. Організація обліку: навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей, які навчаються за спеціальністю «Облік і аудит»). Харків.: ХНАМГ, 2011. 241с.
7. Кужельний М.В., Левицька С.О. Організація обліку підручник. Київ.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
8. Лаговська О.А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2012. 676 с.
9. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. Київ.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2012. 628 с.

10. Організація бухгалтерського обліку: навч. посібник (для студентів економічних спеціальностей) / Стоянова-Коваль С.С., Крюкова І.О., Гоголь М.М. Морозюк Н.С., Одеса, Атлант. 2016. 245с.
11. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік Навчальний посібник. Київ.: ЦУЛ, 2013. 688 с.
12. Сук Л.К. Фінансовий облік: навчальний посібник Київ.: Знання, 2012. с. 253.
13. Труш Ю.Т. Організація обліку. Частина 1. Основи організації обліку: Навчальний посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. 69 с.
14. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами. За ред. проф. М.Ф. Огійчука. Київ.: Алерта, 2011. 1042 с.

Додаткова

1. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Київ. : Ліра-К, 2014. 402 с.
2. Гой І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво: навчальний посібник. URL: <http://ecolib.com.ua/article.php?book=24&article=2863>
3. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз. Навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2013. 85 с.
4. Економічний аналіз: навчальний посібник / Н.А. Волкова та ін. Одеса. : ОНЕУ, 2015. 310 с.
5. Зінченко О.В. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посібник / Зінченко О.В., Н.Й. Радіонова, Є.Б. Хаустова та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 340 с.
6. Круппа Я. Д. Фінансовий облік. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
7. Максимова В. Ф., Артюх О. В. Облік у системі оподаткування: навчальний посібник. Одеса. : ОНЕУ, 2013. 267 с.
8. Податкова система. Навчальний посібник. / О.С. Іванишин, Т.А. Забарн, О.О. Мискін та ін. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. Київ.: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної казначейської служби України <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>
2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України www.minfin.gov.ua
4. Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua
7. Український журнал «Дебет-кредит» <https://dtkt.com.ua>
8. Офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України <https://www.ufpaa.org>

Основні терміни і поняття згідно НП(С)БО

Елементи облікової політики	Можливі варіанти процедур та методів обліку, що передбачені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
1	2
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	
<u>Суттєвість</u> – характеристики облікової інформації, які визначають її здатність впливати на рішення користувачів інформації фінансової звітності. <u>Поріг суттєвості</u> – абсолютна або відносна величина, яка є кількісною ознакою суттєвості облікової інформації.	
<u>Операційний цикл</u> – проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отримання коштів (еквівалентів грошових коштів) від реалізації виробленої з них продукції, товарів та послуг. За цим показником визначають середню кількість днів, необхідну для виробництва, продажу або оплати продукції підприємства. Розрахувати тривалість операційного циклу можна на основі даних попередніх періодів, як суму тривалості обороту запасів та тривалості обороту дебіторської заборгованості.	
НП(С)БО 7 «Основні засоби»	
Строк корисного використання (експлуатації) основних засобів	Визначається підприємством самостійно
<u>Строк корисного використання (експлуатації) основних засобів</u> – очікуваний період часу, протягом якого необоротні (довгострокові) активи будуть використовуватися підприємством або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний підприємством обсяг продукції (робіт, послуг). У наказі про облікову політику необхідно зазначити хто саме відповідає за встановлення строку корисного використання основних засобів на підприємстві.	
Методи амортизації основних засобів	Обираються підприємством самостійно з урахуванням очікуваного способу отримання економічної вигоди від використання конкретних основних засобів. Можливі методи амортизації: - Прямолінійний; - Зменшення залишкової вартості; - Прискореного зменшення залишкової вартості; - Кумулятивний; - Виробничий; Методи, передбачені податковим законодавством (Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств», ст.8.)
Можна застосовувати як різні методи амортизації для кожного об'єкта та встановлювати їх у момент введення в експлуатацію основних засобів, так і один метод для групи основних	

засобів в цілому.	
Методи амортизації інших необоротних матеріальних активів	Обираються підприємством самостійно з урахуванням очікуваного способу отримання економічної вигоди від використання конкретних основних засобів. Можливі методи амортизації: Прямолінійний; Зменшення залишкової вартості; Прискореного зменшення залишкової вартості; Кумулятивний; Виробничий;
<u>До інших необоротних матеріальних активів належать:</u> бібліотечні фонди, малоцінні необоротні матеріальні активи, тимчасові (не титульні) споруди, природні ресурси, інвентарна тара, предмети прокату, інші необоротні матеріальні активи. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів може нараховуватися у першому місяці використання об'єкта в розмірі 50 % його вартості, яка амортизується, та решта 50% вартості, яка амортизується, у місяці їх вилучення з активів (списання з балансу) або в першому місяці використання об'єкта 100% його вартості. Методи амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів можуть встановлюватися тільки по групі основних засобів в цілому.	
Величина вартісного критерію приналежності матеріального активу до малоцінних необоротних активів.	Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку не регламентується, але може встановлюватися підприємством самостійно.
Доцільно встановити, що до малоцінних необоротних матеріальних активів відносять матеріальні активи вартістю не більше 1000 грн. (такий критерій встановлено у податковому обліку для основних засобів та запасів).	
НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи»	
Строки корисного використання нематеріальних активів	Визначається підприємством самостійно.
При визначенні строків корисного використання нематеріальних активів слід враховувати: строки корисного використання подібних активів; моральний знос, що передбачається; правові або інші подібні обмеження щодо строків використання нематеріального активу.	
Методи амортизації нематеріальних активів	Прямолінійний; Зменшення залишкової вартості; Прискореного зменшення залишкової вартості; Кумулятивний; Виробничий;
Метод амортизації нематеріальних активів обирається підприємством самостійно, виходячи з умов отримання майбутньої економічної вигоди. Якщо такі умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням прямолінійного методу.	
НП(С)БО 9 «Запаси»	
Одиниця бухгалтерського обліку запасів	Найменування

	Однорідна група (вид)
Методи оцінки вибуття запасів	При відпуску запасів у виробництво, з виробництва, продаж та іншому вибутті оцінка їх може здійснюватися за одним з наступних методів: Ідентифікаційної собівартості відповідної одиниці запасів; Середньозваженої собівартості; Собівартості перших за часом надходжень запасів (ФІФО); Нормативних затрат; Ціни продажу.
Для одиниць бухгалтерського обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується один і той же метод.	
НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»	
Методи визначення величини резерву сумнівних боргів	Величина сумнівних боргів визначається, виходячи з: платоспроможності окремих дебіторів; питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції, товарів, послуг; на основі класифікації дебіторської заборгованості.
<u>Сумнівний борг</u> –поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником. <u>Чиста реалізація вартості дебіторської заборгованості</u> – сума поточної дебіторської заборгованості за вирахуванням сумнівних боргів.	
НП(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»	
Методи оцінки фінансових інвестицій в залежності від їх виду.	За справедливою вартістю; За методом участі у капіталі; За собівартістю з урахуванням зменшення корисності інвестицій; За амортизованою собівартістю фінансових інвестицій.
Первісно фінансові інвестиції оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку за собівартістю. <u>Собівартість фінансової інвестиції</u> складається з ціни її придбання, комісійних винагород, мита, податків, зборів, обов’язкових платежів та інших витрат, безпосередньо пов’язаних з придбанням фінансової інвестиції.	
НП(С)БО 13 «Фінансові інструменти»	
Методи визнання фінансових інструментів.	Встановлюються підприємством в залежності від виду фінансового інструмента.
Фінансові інструменти у бухгалтерському обліку поділяються на: - фінансові активи,	

- фінансові зобов'язання, - інструменти власного капіталу, - похідні фінансові інструменти.	
Методи оцінки фінансових активів, фінансових зобов'язань, інструментів власного капіталу та похідних.	За справедливою вартістю; За амортизаційною собівартістю. За фактичною собівартістю; З урахуванням зменшення корисності інвестицій на основі аналізу очікуваних грошових потоків.
Первісно фінансові інструменти оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку та звітності за їх фактичною собівартістю (справедлива вартість активів, зобов'язань або інструментів власного капіталу, наданих або отриманих в обмін на відповідний фінансовий інструмент) і витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням або вибуттям фінансового інструмента (комісійні, обов'язкові збори та платежі при передачі цінних паперів тощо).	
НП(С)БО 15 «Дохід»	
Критерії визнання доходу	Встановлюються залежно від виду надходжень на підприємство.
Визнані доходи у бухгалтерському обліку поділяються на такі групи: - дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); - інші операційні доходи; - фінансові доходи; - інші доходи; - надзвичайні доходи.	
Методи оцінки ступеня завершеності операції по наданню послуг.	Вивчення виконаної роботи; Визначення питомої ваги обсягу послуг, наданих на певну дату, у загальному обсязі послуг, що мають бути надані; Визначення питомої ваги витрат, понесених підприємством у зв'язку з наданням послуг, у загальній очікуваній сумі витрат.
Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається залежно від ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції. Такий результат може бути достовірно оцінений за наявності наступного: - можливості достовірно оцінити дохід; - існування імовірності надходження економічної вигоди від наданні послуг; - можливості достовірної оцінки витрат, здійснених для надання та завершення послуг.	
НП(С)БО 16 «Витрати»	
Метод калькуляції виробничої собівартості продукції (робіт, послуг).	Обираються підприємством самостійно.
Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з: - виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), реалізованої протягом звітного періоду; - нерозподілених постійних загально виробничих витрат; - наднормативних виробничих витрат.	

Перелік та склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг).	Встановлюється підприємством самостійно.
До виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) включаються: - прямі матеріальні витрати; - прямі витрати на оплату праці; - інші прямі витрати; - змінні загальновиробничі витрати; - постійні загальновиробничі витрати.	
Перелік та склад змінних та постійних загальновиробничих витрат.	Встановлюються підприємством самостійно.
До змінних загально виробничих витрат належать витрати на обслуговування та управління виробництвом, що змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно до зміни обсягу діяльності. До постійних загальновиробничих витрат відносять витрати на обслуговування та управління виробництвом, що залишаються незмінними (або майже незмінними) при змінні обсягу діяльності.	
Бази розподілу загальновиробничих змінних та постійних витрат.	Можливі наступні бази розподілу: - Години праці; - Заробітна плата; - Обсяг діяльності; - Прямі витрати; - Інше.
Змінні загальновиробничі витрати розподіляються на кожен об'єкт витрат з використанням однієї з перелічених баз розподілу, виходячи з фактичної потужності звітного періоду. Постійні загальновиробничі витрати розподіляються на кожен об'єкт витрат з використанням однієї з перелічених баз розподілу, виходячи з нормальної потужності.	
НП(С)БО 18 «Будівельні контакти»	
Методи визначення ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом.	Вимірювання та оцінка виконаної роботи; Співвідношення обсягу заведеної частини робіт та їх загального обсягу за будівельним контрактом у натуральному вимірі; Співвідношення фактичних витрат з початку виконання будівельного контракту до дати балансу та очікуваної (кошторисної) суми загальних витрат за контрактом.
Доходи та витрати протягом виконання будівельного контракту визначаються з урахуванням ступня завершеності робіт на дату балансу, якщо кінцевий фінансовий результат цього контракту може бути достовірно оцінений.	
База розподілу загальновиробничих витрат при нормальній потужності.	Самостійно обираються підприємством з наведених нижче: - Прямі витрати; - Обсяг доходів; - Прямі витрати на оплату праці;

	Відпрацьований будівельними машинами та механізмами час; Інше.
НП(С)БО 23 «Розкриття інформації про пов'язані сторони»	
Перелік пов'язаних сторін	Відносини між пов'язаними сторонами це відносини: Материнського (холдингового) та його дочірнього (дочірніх) підприємств; Спільного підприємства та контрольованих учасників спільної діяльності; Підприємства-інвестора та його асоційованих підприємств; Підприємства та фізичних осіб, які здійснюють контроль або мають суттєвий вплив на це підприємство, а також відносини цього підприємства з близькими членами родини кожної такої фізичної особи; Підприємства та його керівника, інших осіб, що належать до провідного управлінського персоналу підприємства, а також близьких членів родини таких осіб.
Перелік пов'язаних сторін визначається підприємством, враховуючи сутність відносин, а не лише юридичну форму (превалювання сутності над формою).	
Методи оцінки активів та зобов'язань в операціях пов'язаних сторін.	Порівняльної неконтрольованої ціни; Ціни перепродажу; «Витрати плюс»; Балансової вартості.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

Задача №1.

Компанія «Імідж» купує актив за 100 000 доларів США з оціночною вартістю 20 000 доларів США. Економічний строк корисного використання активу становить 10 років. Амортизація буде розрахована після вирахування пошкодженої вартості, що означає, що 80 000 доларів США будуть розділені на 10 років, що призведе до щорічного нарахування амортизації у 8 000 доларів США. Розрахуйте амортизацію даного активу.

Задача № 2

Вартість придбання = 100 000 доларів США. Вартість залишку = 20 000 доларів США. Економічний строк корисного використання = 10 років. Розрахуйте амортизацію даного активу.

Задача № 3

На основі наведених даних скласти звіт ф.50 с-г „Основні економічні показники діяльності підприємства”.

Вихідні дані :

В ТОВ «Мрія» Овідіопольського району Одеської області код за ЄДРПОУ 03220541 основні економічні показники за поточний період склали:

Показники	Оз. пшениця		Цукрові буряки		Картопля	
	всього	в т.ч. насіння	всього	в т.ч. насіння	всього	в т.ч. насіння
Витрати на виробництво, тис.грн.	212	32	342	37	149	40,4
Зібрана площа, га	110	х	320	х	425	х
Виробництво продукції, ц	5040	х	82650	х	7650	х
Витрати на побічну продукцію, грн.	2600	х	1500	х	870	х
Реалізовано продукції, %	55	х	100	х	40	х
Ціна реалізації 1ц продукції, грн..	82	х	68	х	45	х

Примітки:

Накладні витрати за 200_ рік в господарстві становлять:

- загальновиробничі (рослинництво)- 60,5 тис.грн
- маса реалізованої продукції дорівнює заліковій масі

**Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015
«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні
положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД
01.140.40)**

Вид джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автора	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автора	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укراгропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с. Electrodes of conductive metallic oxides / J.M. Honig et al. Amsterdam : Elsevier, 1980. 260 p
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агроекол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Инфузории. Вып. 1. Суктории (Ciliophora, Suctorea) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Брігхем, Є. В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
Документ з організацією як автором	Україна в цифрах. 2007 : стат. зб. / Держ. ком. статистики України. Київ : Консультант, 2008. 350 с.
Частина видання	

Розділ книги	Саблук, П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.
Статті в продовжуваних та періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. <i>Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка</i>. 2013. Вип. 148. С. 31–34. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі. <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017). Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, No. 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x. Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i>. 2017. Vol. 65, No. 1. P. 259–271. Кулак Н. В. Актуальні питання правового статусу добровільних формувань в Україні. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2016. № 4. С. 84–88. Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Пономаренко Ю. А. Виклики сучасності і кримінальне право. <i>Голос України</i>. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6–7. Itzkoff D. A touch for funny bones and earlobes. <i>New York Times</i>. 2010. March 31. P. 1-5.
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11. 2017).
Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i>. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017). Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, No. 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (дата звернення: 12.10.2017).
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).

Інші документи	
Законодавчі і нормативні документи	Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с. Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017). Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017). Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. Урядовий кур'єр. 2017. 9 листоп. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42.
Стандарти	ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Київ, 2010. 16 с. ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).
Патенти	Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК A01D 41/02, A01D 41/04, A01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна : МПК C09K11/00, G01T1/28, G 21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Авторські свідоцтва	А. с. 1417832 СССР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.
Дисертації, автореферати дисертацій	Дутко А. О. Юридичні конструкції та їх використання в законотворчій практиці України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» ; Львівський держ. ун-т внутр. справ. Львів, 2010. 20 с. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора фіз.-мат. наук : спец. 01.03.02 «Прикладна математика та інформатика». Київ, 2005. 22 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Навчальне видання

Гоголь Марина Миколаївна

Оригінал макет розроблено в авторській редакції

Кафедра обліку і фінансів

Економіко-правовий факультет

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058